

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
V L A D A

**ZAKON
O RUDARSTVU**

Nosilac izrade
Ministarstvo privrede

Sarajevo, novembar 2011. godine

Na osnovu čl. 13. tačka (i) i 18. tačka (b) Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br.1/96, 2/96 – Ispravka, 3/96 – Ispravka, 16/97, 14/00, 4/01 i 28/04) i člana 122. Zakona o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 26/10) Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici od _____ 2011. godine utvrdila je

N a c r t

ZAKON O RUDARSTVU

I. OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet Zakona)

(1) Ovim zakonom uređuje se pravni status rudnog blaga, odnosno mineralnih sirovina, način i uslovi upravljanja mineralnim sirovinama, zaštita, izvođenje rudarskih radova, mjere zaštite na radu, obustava izvođenja i trajni prekid rudarskih radova, tehnička dokumentacija i projektovanje, rudarska mjerena i rudarski planovi, inspekcijski nadzor, zaštita i uređenje prostora, kaznene odredbe i druga pitanja vezana uz upravljanje mineralnim sirovinama na području Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Kanton).

(2) Rudno blago je dobro od općeg interesa i pod posebnom je zaštitom.

Član 2. (Značenje izraza)

(1) Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1. mineralne sirovine su neobnovljiva i obnovljiva prirodna bogatstva koja je moguće neposredno ili posredno privredno koristiti;
2. upravljanje mineralnim sirovinama obuhvata sve postupke i radnje potrebne za (optimalnu) eksploataciju i korištenje mineralnih sirovina;
3. rudnik je ograničeni zemljšni prostor gdje se vrši eksploatacija mineralnih sirovina uključujući opremu, mašine, zgrade, građevinsku infrastrukturu, deponije, odlagališta, skladišta i druge objekte potrebne za izvođenje rudarskih radova;

4. rudnik u pravnom smislu je privredno društvo čija je osnovna djelatnost eksploatacija mineralnih sirovina;
5. rudarski objekt je objekt u eksploatacionom polju na površini zemlje namijenjen eksploataciji mineralnih sirovina i izvođenju drugih rudarskih radova koji nisu direktno vezani uz eksploataciju mineralnih sirovina;
6. rudarska infrastruktura su objekti rudnika potrebni od početka do završetka radova na eksploataciji mineralnih sirovina (pristupni putevi, elektrouređaji i objekti, objekti vodosnabdijevanja, zgrade za ljude i opremu i dr.);
7. prostor za otkopavanje je prostor na površini zemlje, sastoji se od zemljišta za pristup i zemljišta određenog za eksploataciju mineralnih sirovina, označen graničnim linijama između određenih geografskih koordinata povezanih na geodetsku mrežu;
8. plan - karta rudničkog prostora je katastarska karta u propisanom mjerilu sa označenim granicama i brojevima parcela, koja na početku eksploatacije ne smije biti starija od šest mjeseci i mora se najmanje jednom godišnje dopunjavati;
9. eksploatacija je vađenje mineralne sirovine iz ležišta i njena prerada ili oplemenjivanje;
10. vađenje obuhvata sve potrebne radnje da se dođe do mineralne sirovine u ležištu - otvaranje, priprema za otkopavanje, otkopavanje i doprema na obogaćivanje i /ili skladištenje;
11. bušotinska eksploatacija uključuje sve potrebne radnje da se ležište pripremi za crpljenje, da se crpljenje izvede i mineralna sirovina uključi u preradu;
12. prerada ili oplemenjivanje mineralnih sirovina, prema ovom zakonu, jeste odabiranje, sortiranje, odrobljenje, mljevenje i sušenje mineralne sirovine, odvajanje korisnog minerala od prateće jalovine, te odvajanje pojedinih mineralnih komponenata;
13. skladištenje uključuje sve potrebne radnje za uskladištenje mineralnih sirovina u čvrstom, rasutom, tekućem i gasovitom stanju;
14. rekultivacija napuštenih i eksploatacionih prostora, uključuje sve radnje koje je potrebno izvršiti na rudničkom prostoru u cilju završne sanacije i revitalizacije površina degradiranih rudarskim radovima u skladu sa rudarskim projektom;

15. eksploataciono polje je dio zemljine površine ograničeno pravim linijama, prirodnim ili vještačkim granicama koje se prostiru do određene dubine zemlje između vertikalnih ravnih položenih kroz te granice, sa označenim tačkama i definiranim koordinatama;
16. geološka sredina za skladištenje ugljovodonika je poseban oblik skladišta koji se izrađuje u kompaktnom i neraspucalom stijenskom masivu;
17. geotermalni energetski izvor je izvor toplote uslovljen zemljinom toplotom koja se odražava kroz termalne fluide i toplotni efekt stijena;
18. sigurnosni stub je zaštitno područje gdje nije dozvoljeno otkopavanje mineralnih sirovina, kojim se zaštićuju podzemni i površinski objekti i dobra od općeg interesa;
19. metoda otkopavanja je niz tehničkih postupaka, mjera, procesa i redoslijeda radnji kod otkopavanja mineralnih sirovina sa rudarskim radovima u okviru konstrukcijski određenih elemenata otkopnog polja ili otkopnog radilišta;
20. jama je rudarski objekt sa podzemnim načinom eksploatacije;
21. postrojenje je skup uređaja i instalacija povezanih u funkcionalnu cjelinu kod kojih zajednička funkcija služi istom zajedničkom cilju;
22. otkopno polje ili revir je ograničeno područje za otkopavanje sa zasebnim ulaznim i izlaznim komunikacijskim putevima i putevima za zračnu struju sa specifičnim konstrukciono određenim elementima, koje se može podijeliti na blokove, etaže, horizonte i pojedinačna radilišta;
23. otkopno radilište je dio otkopnog polja gdje se izvode radovi. Radilišta imaju svoj naziv;
24. klasifikacija i kategorizacija mineralnih sirovina je postupak kojim se mineralne sirovine razvrstavaju u klase i kategorije prema osobinama, mogućnostima primjene, izdašnostima, stepenu istraženosti i ekonomске opravdanosti;
25. rezerve mineralnih sirovina su količine mineralnih sirovina utvrđene u ležištu;
26. pojave mineralnih sirovina su mineralne sirovine koje nisu dovoljno istražene ili izdašne za ekonomičnu eksploataciju;

27. rudno blago su sve mineralne sirovine iz člana 7. ovog zakona koje se eksploratišu pod uvjetima i na način propisan ovim zakonom;
28. pristupno zemljište je zemljište preko kojeg je moguć pristup do prostora za eksploraciju;
29. pojava opasnosti je svaka pojava u procesu eksploracije mineralnih sirovina i drugih radova koja ugrožava zdravlje i život ljudi, imovinu i okoliš;
30. rudarska metoda iskopa i ugradnja osnovne podgrade pri izradi podzemnih rudarskih prostorija je metoda koja omogućava stabilnost i samonosivost prostora osiguranog osnovnom podgradom;
31. rudarski radovi su radovi koji se izvode u svrhu istraživanja i eksploracije mineralnih sirovina;
32. rudarska metoda rada je metoda kod koje se primjenjuje tehnologija određena tehničkim propisima i propisima iz oblasti zaštite na radu u rudarstvu;
33. jedinica mjere mineralne sirovine u čvrstom stanju je kubni metar mineralne sirovine u ležištu;
34. čvrsto stanje mineralne sirovine podrazumijeva primarno stanje mineralne sirovine u ležištu;
35. površinski kop je rudarski objekt sa površinskim načinom eksploracije mineralnih sirovina;
36. podzemno spremište je uređen prostor za podzemno spremanje gasova, tečnosti (osim vode) i čvrstih materija;
37. izvođač je privredno društvo koje ima odobrenje nadležnog organa za izvođenje rudarskih radova ili pojedinih tehnoloških cjelina;
38. izvođač rudarskih i drugih radova je privredno društvo koje je upisano u sudske registre i koje je organu nadležnom za inspekcijski nadzor dostavilo obavještenje o početku obavljanja djelatnosti i ispunjavanju uslova tehničke opremljenosti, zaštite na radu, zaštite i unapređenja životne sredine i drugih uslova propisanih za obavljanje te ili tih djelatnosti;
39. rudničke vode su vode koje se nalaze na prostoru gdje se vrši ili je završena eksploracija mineralnih sirovina, odlagalištima iskopanog zemljanog materijala, jalovištima i koje se dreniraju u susjedna vodna tijela uključujući površinske vodne tokove, podzemne vode, jezera, močvare i more.

Član 3. (Svrha Zakona)

Svrha ovog Zakona je upravljanje mineralnim sirovinama s ciljem:

- a) postizanja racionalne i održive eksploatacije mineralnih sirovina;
- b) postizanja društvenog i privrednog razvoja;
- c) zaštite rudnog blaga;
- d) osiguranja učestvovanja javnosti u donošenju odluka koje se odnose na rudna bogatstva; i
- e) upravljanje mineralnim sirovinama obuhvata sve postupke i radnje potrebne za optimalnu eksploataciju i korištenje mineralnih sirovina koje će vršiti kantonalna vlast.

Član 4. (Mineralne sirovine i upravljanje mineralnim sirovinama)

(1) Mineralnim sirovinama, u smislu ovog zakona, smatraju se sve organske i neorganske mineralne sirovine koje se nalaze u čvrstom stanju, u primarnom obliku (ležištu) ili u nanosima, jalovištima, topioničkim troskama i prirodnim rastvorima i to:

- a) nemetalne mineralne sirovine: abrazivi, azbesti, barit, bentonit, bijeli boksit, cementni laporci, dijatomit, dolomit, feldspat, fluorit, gips, grafit, kreda, krečnjak, kvarc, kvarcni pjesak, kvarcit, keramičke i vatrostalne gline, keramziti, škriljci, liskuni, magneziti, opekarske gline, pirofiliti, sumpor, tuf, talk, talkni škriljci, tehničko-građevinski kamen, arhitektonsko-građevinski kamen, ukrasno i poludrago kamenje, šljunak i pjesak za građevinarstvo izvan vodenih tokova;
- b) sve sekundarne mineralne sirovine koje se javljaju kao neiskorišteni ostatak dobijanja, obogaćivanja i prerade primarnih mineralnih sirovina i
- c) sve nenabrojane mineralne sirovine prirodnog porijekla.

(2) Mineralnim sirovinama iz stava (1) ovog člana upravlja Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo (u dalnjem tekstu: Ministarstvo), koje u skladu sa ovim zakonom programira, planira i nadzire eksploataciju mineralnih sirovina uz osiguranje njihovog racionalnog iskorištenja u skladu sa propisima o sigurnosti rudarskih objekata i zaposlenih i o zaštiti okoliša i prirodnih vrijednosti.

Član 5. (Rudarska djelatnost)

Rudarska djelatnost, u smislu ovog zakona, obuhvata: rudarske istražne radove, eksploataciju mineralnih sirovina uključujući otvaranje, pripremanje, otkopavanje, transport, odlaganje, dopremu, preradu i uskladištenje mineralnih sirovina, izradu i reviziju tehničke dokumentacije za tu djelatnost (izvještaji, studije, elaborati, planovi, programi i projekti), sanaciju i tehničku rekultivaciju zemljišta oštećenog rudarskim radovima.

Član 6.

(Rudarski radovi)

Rudarski radovi u smislu ovog zakona su:

- a) rudarski istražni radovi i radovi na eksploataciji mineralnih sirovina na površini i/ili ispod površine zemlje, u tekućim i stajaćim vodama, u primarnom nalazištu, naplavinama, iskopanom materijalu i jalovištim;
- b) priprema, otvaranje, eksploatacija, uređivanje zemljišta u vrijeme eksploatacije, crpljenje, obogaćivanje, uskladištanje i sanacija i rekultivacija otkopanih prostora;
- c) ispitivanje novih eksplozivnih sredstava u cilju provjere sigurnosti i upotrebljivosti u rudarstvu;
- d) sve vrste miniranja na površini i/ili ispod zemlje, primarna i sekundarna miniranja i sva masovna miniranja kod otkopnih i drugih rudarskih radova;
- e) odlaganje otkrivke i drugih materijala koji nastaju pri izvođenju rudarskih istražnih radova i eksploataciji mineralnih sirovina;
- f) izrada jamskih karata i karata etaže na površinskim kopovima;
- g) izrada planova odvodnjavanja površinskih kopova i jamskih rudarskih prostorija i njihova zaštita od površinskih i podzemnih voda;
- h) izrada planova sanacije podzemnih prostorija i ugrađivanja osnovne podgrade;
- i) izrada planova provjetravanja, injektiranja i ankerisanja;
- j) izrada tunela, galerija i drugih podzemnih prostorija, nasipa, usjeka, deponija, odlagališta, etažnih puteva, odvodnih kanala i građevinskih objekata rudarskim metodama rada na površini i/ili ispod zemlje, jamskih iskopa kao i podgrađivanja u toku izvođenja rudarskih istražnih radova i eksploatacije mineralnih sirovina i etažnih i drugih puteva u eksploatacionom polju;
- k) eksploatacija geotermalnih energetskih izvora;
- l) rekonstrukcija i održavanje rudarskih prostorija poslije prekida eksploatacije mineralnih sirovina;
- m) crpljenje podzemnih voda - bušotinska eksploatacija, kao i crpljenje podzemnih i površinskih voda, te regulacija vodotoka na površini koji se nalaze unutar ležišta u cilju stvaranja uslova za eksploataciju predmetnog ležišta;
- n) zatvaranje rudarskih objekata, sanacija i rekultivacija zemljišta oštećenog rudarskim radovima;
- o) sanacija i rekultivacija napuštenih istražnih prostora, površinskih kopova i rudnika rudarskim metodama rada i
- p) radovi montaže, demontaže i održavanja u rudarstvu.

Član 7. (Rudarski objekti i postrojenja)

Rudarski objekti i postrojenja u smislu ovog Zakona su:

- a) objekti i postrojenja u sastavu rudnika neposredno vezani uz tehnološki proces rudarskih istražnih radova, eksploatacije, pripreme, preradu i oplemenjivanje mineralnih sirovina, kao i magacini eksplozivnih sredstava koji se nalaze na površini;
- b) industrijski kolosijeci, viseće žičare, putevi i motorna vozila za prijevoz mineralnih sirovina u ležištu i od ležišta do objekata za preradu ili oplemenjivanje i odlagališta, ukoliko se prijevoz ne vrši javnim putevima, kao i skladišni prostori, radionice rudnika koje služe za remont i održavanje opreme

u tehnološkom procesu eksploatacije mineralnih sirovina koje se nalaze u krugu rudnika;

- c) hidrotehnički objekti i postrojenja za odvodnjavanje i zaštitu rudnika od voda;
- d) električna mreža rudnika sa objektima, postrojenjima i uređajima koji su s njom u neposrednoj funkciji ili galvanskoj vezi, kao i mreža i uređaji za sporazumijevanje, signalizaciju, nadzor i upravljanje;
- e) lampare, garderobe sa kupatilima, prostorije stanice za spašavanje i prostorije za smještaj i održavanje samospasioca i instrumenata za kontrolu jamskih gasova i mikroklima.

Član 8.

(Pravo na eksploataciju mineralnih sirovina)

(1) Pravo na eksploataciju mineralnih sirovina stiče se na osnovu odobrenja za eksploataciju i na osnovu dozvola u skladu sa ovim zakonom.

(2) Pravo iz stava (1) ovog člana može se prenijeti na drugo pravno lice uz saglasnost organa koji je to pravo dodijelio.

(3) Pravo eksploatacije mineralnih sirovina može steći domaće i strano pravno lice pod uslovima i na način propisan ovim zakonom.

Član 9.

(Eksplataciono polje)

(1) Eksplatacija mineralnih sirovina dozvoljena je samo unutar granica eksplatacionog polja.

(2) Eksplataciono polje nalazi se unutar granica istražnog prostora.

(3) Oblik i veličina eksplatacionog polja utvrđuje se u zavisnosti od vrste mineralne sirovine, uslova racionalne eksplatacije i potrebnog prostora za smještaj rudarskih objekata infrastrukture.

(4) Eksplataciono polje obuhvata površinsku kop-jamu, transportne i pristupne puteve na etaže, prostor za preradu ili opremanjivanje, odlagališta, vodosabirnike, magazine eksplozivnih sredstava, trafostanice, radionički prostor, uredski i sanitarni prostor.

(5) Prelomne tačke eksplatacionog polja moraju da budu obilježene betonskim markerima dimenzija 20x20x80cm.

(6) Ležišta mineralnih sirovina mogu se podijeliti na više eksplotacionih polja.

Član 10.

(Zabrana eksplotacije mineralnih sirovina pri izvođenju građevinskih radova)

(1) Privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova kada prilikom iskopa temelja za građevinski objekat nađe na pojavu bilo koje mineralne sirovine iz člana 4. ovog Zakona mora o tome obavijestiti Ministarstvo koje će donijeti odluku o dalnjim aktivnostima.

(2) Zabranjeno je na osnovu građevinske dozvole iskopom temelja za građevinski objekt vršiti eksplotaciju mineralnih sirovina, izuzev crpljenja podzemnih voda u funkciji odvodnjavanja jame.

II. IZVOĐENJE RUDARSKIH RADOVA

Član 11.

(Uslovi za izvođenje radova)

(1) Rudarsku djelatnost može obavljati privredno društvo upisano u registar društava, koje je organu nadležnom za inspekcijski nadzor dostavilo obavještenje o početku obavljanja djelatnosti i ispunjavanju uslova tehničke opremljenosti, zaštite na radu, zaštite i unapređenja životne sredine i drugih uslova propisanih za obavljanje te ili tih djelatnosti.

(2) Kada privredno društvo izvođenje radova povjerava drugom privrednom društvu tada je obavezno zaključiti odgovarajući ugovor sa izvođačem radova koji ispunjava propisane uslove iz stava (1) ovog člana.

(3) Izvođači radova dužni su postupati po odredbama ovih zakona i provedbenim propisima donesenim na osnovu ovih zakona.

Član 12.

(Način izvođenja rudarskih radova)

Pri obavljanju rudarske djelatnosti privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova mora poštovati tehničke propise i normative u ruderstvu (u dalnjem tekstu: tehnički propisi), propise o zaštiti na radu, zaštiti okoliša, uslove utvrđene u urbanističkoj saglasnosti i druge propise, osigurati lična zaštitna sredstva zaposlenicima i provoditi propise o zaštiti ljudi i imovine.

Član 13.

(Više izvođača rudarskih radova)

- (1) Kada u istom rudničkom prostoru radove izvode dva ili više izvođača rudarskih radova privredno društvo gdje se izvode radovi dužno je osigurati provođenje svih mjera zaštite na radu i zaštite zdravlja zaposlenika.
- (2) Zaposlenici izvođača rudarskih radova iz stava (1) ovog člana moraju biti upoznati sa propisima i mjerama zaštite na radu, te opasnostima koje mogu nastati tokom izvođenja radova.
- (3) Obaveza privrednog društva iz stava (1) ovog člana ne oslobađa odgovornosti svakog pojedinačnog izvođača rudarskih radova za provođenje svih mjera zaštite na radu i zaštite zdravlja zaposlenika.
- (4) Prije početka izvođenja rudarskih radova privredno društvo gdje se izvode rudarski radovi i izvođač rudarskih radova međusobne obaveze i odgovornosti u provođenju mjera zaštite na radu i zaštite zdravlja zaposlenika regulisat će pisanim ugovorom.

Član 14.

(Propisi pri izvođenju rudarskih radova)

- (1) Za provođenje tehničkih mjera i mjera zaštite pri izvođenju rudarskih radova, privredna društva su dužna primjenjivati propise iz sljedećih oblasti:
- a) eksploatacije mineralnih sirovina na površini i/ili ispod zemlje;
  - b) eksploatacije mineralnih sirovina dubinskim bušenjem;
  - c) električnih postrojenja i instalacije u rudnicima sa površinskom i podzemnom eksploatacijom mineralnih sirovina;
  - d) radova na površini i/ili ispod zemlje koji nisu vezani uz radove eksploatacije mineralnih sirovina;
  - e) radova pri preradi mineralnih sirovina i
  - f) skladištenje i trošenje sekundarnih ili trenutno otpadnih sirovina u rудarstvu i korisnih mineralnih sirovina dobijenih kroz istražne radove.
- (2) Dodatne posebnosti za izvođenje radova iz stava (1) ovog člana mogu se utvrditi općim aktom izvođača rudarskih radova uz primjenu propisa iz stava (1) ovog člana, kao i drugih propisa koji se primjenjuju kod izvođenja rudarskih radova.
- (3) Ako se rudarskim radovima izrađuju podzemni objekti kojima nije namjena eksploatacija mineralnih sirovina, prilikom njihovog izvođenja, pored propisa iz stava (1) ovog člana, moraju se primjenjivati tehnički i drugi propisi o građenju tih objekata.

(4) Poslije izvršenih radova iskopa i osnovnog podgrađivanja iz stava (3) ovog člana vrši se tehnički pregled izvršenog iskopa, odnosno osnovnog podgrađivanja i o tome izdaje odgovarajuća saglasnost.

(5) Saglasnost iz stava (4) ovog člana, za mineralne sirovine iz člana 4. ovog zakona izdaje Ministarstvo.

(6) Privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova na podzemnom objektu iz stava (3) ovog člana, dužan je Komisiji za tehnički pregled pored dokumentacije propisane zakonom predočiti i saglasnost iz stava (5) ovog člana.

Član 15.

(Služba spašavanja, vatrogasna služba i služba prve pomoći)

(1) Privredno društvo koje izvodi podzemne rudarske radove u potencijalno požarnim i eksplozivno opasnim objektima ili radilištima pri kojima mogu nastati otrovni gasovi, pare, prodori gasova, vode i mulja, mora organizirati službu spašavanja i snabdijeti je potrebnom opremom. Više privrednih društava može organizirati zajedničku službu spašavanja.

(2) Na površinskim kopovima mora se organizirati služba spašavanja u slučaju da nije moguće uspješno provoditi spašavanje sa postojećim službama.

(3) Privredno društvo dužno je organizirati vatrogasnu službu i službu prve pomoći ili zaključiti ugovor sa odgovarajućim službama u mjestu gdje se nalazi privredno društvo.

Član 16.

(Postupak kod pojave iznenadnih opasnosti)

(1) Svaki zaposlenik dužan je odmah obavijestiti nadređenog o svakoj pojavi opasnosti, posebno o pojavama eksplozivnih, zagušljivih i otrovnih gasova, prodorima vode, mulja, blata, gorskim udarima i obrušavanjima, pojavi nadvjesa, nestabilnim kosinama, neeksplodiranim minskim punjenjima i drugim pojavama opasnosti, koje mogu ugroziti zaposlene, objekte i uređaje.

(2) O svim pojavama opasnosti iz stava (1) ovog člana odgovorno lice privrednog društva dužno je odmah obavijestiti nadležnu rudarsku inspekciju.

(3) Privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova dužan je odmah obavijestiti Ministarstvo, nadležnog rudarskog inspektora i organ uprave nadležan za unutrašnje poslove o svakom smrtnom slučaju, grupnoj povredi, težoj povredi na radu i svakoj drugoj rudarskoj nesreći i o uzrocima nesreće u

privrednom društву.

(4) U slučaju pojave opasnosti kada je ugrožena sigurnost zaposlenih, objekata i opreme pri izvođenju rudarskih radova, akciju spašavanja vodi odgovorno lice određeno općim aktom privrednog društva.

(5) Ako nadležni inspektor utvrdi da vođenje akcije spašavanja nije dovoljno stručno i efikasno, usmeno će odrediti odgovarajuću upravnu mjeru.

(6) Privredno društvo dužno je u slučaju rudarske nesreće u drugom privrednom društvu pružiti odgovarajuću pomoć, kao i na poziv rudarskog inspektora, odnosno ugroženog privrednog društva.

Član 17.

(Provođenje stručnih poslova u oblasti zaštite na radu i zdravlja zaposlenika na radu)

(1) Privredno društvo, odnosno izvođači rudarskih radova dužni su provoditi i osigurati nadzor nad primjenom tehničkih propisa i propisa iz područja zaštite na radu i zaštite zdravlja zaposlenika.

(2) Privredno društvo, odnosno izvođač podzemnih rudarskih radova, dužno je organizovati službu zaštite na radu i osigurati da zadatke zdravstvene zaštite obavlja ovlaštena zdravstvena ustanova.

(3) Privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova na površinskim kopovima zavisno od specifičnih uslova za eksploraciju dužan je organizovati službu zaštite na radu ili odrediti posebno lice za nadzor nad provođenjem tehničkih normativa i mjera zaštite na radu.

(4) Zadatak službe zaštite na radu je:

- a) neposredna kontrola provođenja svih propisanih mjera zaštite na radu;
- b) vođenje evidencije o nesretnim slučajevima, profesionalnim oboljenjima, povredama na radu, gorskim udarima i drugim iznenadnim pojavama koje ugrožavaju živote zaposlenika i opremu u privrednom društvu po mjestu nastanka, uzrocima i nastalim posljedicama;
- c) proučavanje uzroka nesretnih slučajeva, profesionalnih oboljenja, povreda na radu, gorskih udara i drugih iznenadnih pojava koje ugrožavaju živote zaposlenih i opremu i davanje prijedloga za poduzimanje mjera i metoda rada koje osiguravaju uspješno otklanjanje tih uzroka;
- d) praćenje zdravstvenog stanja zaposlenika i predlaganje mjera za unapređenje zdravstveno-higijenskih uslova pri radu;
- e) davanje prijedloga upravi privrednog društva za unapređenje zaštite na radu i zaštite zdravlja zaposlenika;
- f) davanje stručnih mišljenja da li su rudarski projekti izrađeni u skladu sa propisanim mjerama zaštite na radu i
- g) obavljanje i drugih poslova i ovlaštenja koja su joj data opšim aktom privrednog društva.

(5) Zadatke službe zaštite na radu obavlja potreban broj lica visoke stručne spreme odgovarajuće struke

koja imaju najmanje dvije godine radnog iskustva stečenog nakon položenog stručnog ispita.

(6) Izuzetno, poslove neposredne kontrole provođenja mjera zaštite na radu mogu obavljati i lica koja imaju višu ili srednju stručnu spremu odgovarajućeg smjera i pet godina radnog iskustva stečenog nakon položenog stručnog ispita.

(7) Rukovodilac službe zaštite na radu kod podzemnog načina eksploatacije mineralnih sirovina može biti lice sa visokom stručnom spremom, rudarski fakultet i fakultet sigurnosti i pomoći, i koje ima najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima tehničkog rukovođenja u jami.

(8) Rukovodilac službe zaštite na radu u podzemnim radovima koji nisu vezani uz eksploataciju mineralnih sirovina može biti lice sa visokom stručnom spremom rudarskog, geološkog ili drugog odgovarajućeg smjera.

(9) Privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova mora prije početka izvođenja radova izraditi uputstva koja će sadržavati način izvođenja radova i mjere zaštite koje se moraju provoditi pri izvođenju radova u cilju zaštite života i zdravlja zaposlenika. Uputstva se moraju pravovremeno uskladjavati sa nastalim promjenama uslova rada.

Član 18. (Rukovodeća lica u rudarstvu)

(1) Poslove i zadatke stručnog rukovođenja pri izvođenju rudarskih radova, izradi i reviziji rudarskih projekata, vršenju nadzora, samostalnom obavljanju rudarskih mjerena i druge poslove pri eksploataciji mineralnih sirovina, mogu obavljati zaposlenici koji ispunjavaju propisane uslove stručne spreme i radnog iskustva i koji su položili stručni ispit.

(2) Privredno društvo dužno je svojim općim aktom utvrditi obavezu stručnog usavršavanja i provjeru stručne osposobljenosti za zaposlenike koji rade na poslovima za koje je, prema odredbama ovog zakona, propisana stručna spremu i radno iskustvo.

Član 19. (Glavno tehničko rukovođenje u jamskoj i površinskoj eksploataciji)

(1) Poslove glavnog tehničkog rukovođenja u privrednom društvu koje se bavi jamskom eksploatacijom mineralnih sirovina može obavljati zaposlenik koji ispunjava uslove iz člana 20. ovog zakona i ima najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima tehničkog rukovođenja u jami.

(2) Poslove glavnog tehničkog rukovođenja u privrednom društvu koje se bavi površinskom eksploatacijom mineralnih sirovina može obavljati zaposlenik koji ispunjava uslove iz člana 20. ovog zakona i ima najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima tehničkog rukovođenja na površinskom kopu.

(3) Poslove glavnog tehničkog rukovođenja u privrednom društvu koje se bavi jamskom i površinskom eksploatacijom mineralnih sirovina može obavljati zaposlenik koji ispunjava uslove iz člana 20. ovog zakona i ima najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima tehničkog rukovođenja u jami ili tri godine radnog iskustva na poslovima tehničkog rukovođenja na površinskom kopu.

Član 20.

(Tehničko rukovođenje)

Poslove tehničkog rukovođenja u privrednom društvu koje se bavi rudarskom djelatnošću može obavljati zaposlenik koji ima visoku stručnu spremu rudarske struke odgovarajućeg smjera i najmanje tri godine radnog iskustva i položen stručni ispit.

Član 21.

(Rudarska mjerena)

Poslove rudarskog mjerena u jamama i na površinskim kopovima može obavljati zaposlenik koji ima visoku ili srednju stručnu spremu odgovarajuće struke, položen stručni ispit i najmanje dvije godine radnog iskustva stečenog nakon položenog stručnog ispita.

Član 22.

(Nadzornik u rudarskim objektima)

Poslove nadzornika u rudarskim objektima može obavljati zaposlenik koji ima najmanje srednju stručnu spremu odgovarajućeg smjera i dvije godine radnog iskustva stečenog nakon položenog stručnog ispita.

Član 23.

(Poslovođa u rudarskim objektima)

Poslove poslovođe u rudarskim objektima može obavljati zaposlenik koji ima najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima nadzornika u odgovarajućem objektu.

Član 24.

(Samostalno rukovanje eksplozivnim sredstvima)

(1) Poslove samostalnog rukovanja eksplozivnim sredstvima mogu obavljati i zaposlenici koji imaju visoku, višu ili srednju stručnu spremu rudarske struke i koji su stekli teorijska i praktična znanja o eksplozivnim sredstvima i miniranju.

(2) Poslove samostalnog rukovanja eksplozivnim sredstvima mogu obavljati kvalifikovani zaposlenici rudarske struke koji imaju najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima kvalifikovanog zaposlenika rudarske struke i položen ispit iz poznavanja propisa, primjene i praktičnog rukovanja eksplozivnim sredstvima.

Član 25.
(Stručna spremna)

Pod školama i fakultetima odgovarajuće struke za obavljanje poslova iz čl. od 19. do 24. ovog zakona podrazumijevaju se za poslove:

- a) samostalno rukovanje eksplozivnim sredstvima - položen ispit za kvalifikovanog zaposlenika rudarske struke, rudarska tehnička škola odnosno rudarski fakultet;
- b) nadzor nad jamskim i površinskim eksploatacionim radovima - rudarska tehnička škola;
- c) nadzor u objektima oplemenjivanja i obogaćivanja mineralnih sirovina - rudarska, mašinska i tehnološka ili hemijska tehnička škola;
- d) nadzor nad elektropostrojenjima i radovima - elektro-tehnička škola;
- e) nadzor nad mašinskim postrojenjima i radovima - mašinska tehnička škola;
- f) nadzor nad građevinsko-montažnim i drugim specijalnim radovima - građevinska, tehnička odnosno druga odgovarajuća srednja škola;
- g) tehničko rukovođenje rudarskim jamskim i površinskim radovima, masovnim miniranjem, službom zaštite, službom provjetravanja i službom spašavanja - rudarski fakultet i fakultet sigurnosti i pomoći;
- h) tehničko rukovođenje radovima prerade ili oplemenjivanja - rudarski, tehnološki, rudarsko-mašinski, mašinski i elektrotehnički fakultet;
- i) tehničko rukovođenje elektroslužbom - elektrotehnički fakultet;
- j) tehničko rukovođenje mašinskom službom - rudarsko-mašinski ili mašinski fakultet;
- k) tehničko rukovođenje sistemom odvodnjavanja - rudarski, geološki ili mašinski fakultet;
- l) tehničko rukovođenje građevinsko-montažnim i drugim specifičnim radovima - građevinski odnosno drugi odgovarajući fakultet;
- m) rudarsko mjerjenje - geodetska ili rudarska tehnička škola odnosno geodetski ili rudarski fakultet;
- n) tehničko rukovođenje službom rudarskih mjerjenja - geodetski odnosno rudarski fakultet i
- o) tehničko rukovođenje geološkom službom na rudniku - geološki fakultet.

Član 26.
(Stručni ispit)

Stručni ispit za tehničko rukovođenje, nadzor nad rudarskim radovima i samostalno obavljanje rudarskih mjerena polažu kandidati koji imaju stručnu spremu propisanu ovim zakonom i najmanje jednu godinu radnog iskustva u oblasti rudarstva nakon sticanja stručne spreme.

Član 27.
(Polaganje stručnog ispita)

(1) Stručni ispit iz člana 26. polaže se pred komisijom koju imenuje federalni ministar.

(2) Polaganje stručnog ispita iz stava (1) ovog člana polaže se u skladu sa odredbama Zakona o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 28.
(Radno iskustvo)

Pod radnim iskustvom u smislu odredbi čl. od 18. do 24. ovog zakona smatra se iskustvo na odgovarajućim poslovima u rudarstvu stečeno nakon sticanja stručne spreme koja je uslov za rad na određenom radnom mjestu, odnosno iskustvo stečeno nakon položenog stručnog ispita u slučajevima propisanim ovim zakonom.

Član 29.
(Izvođenje i nadzor rudarskih radova)

(1) Privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova mora osigurati izvođenje radova prema tehničkoj dokumentaciji, tehničkim propisima i propisima o zaštiti života i zdravlja zaposlenika, a pri građenju drugih objekata i odredbe koje važe za građenje tih objekata.

(2) Privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova obavezan je osigurati stalni nadzor nad svim rudarskim radovima, postrojenjima i uređajima i instalacijama u svim smjenama od stručnih lica ili posredstvom uređaja za kontrolu i daljinsko upravljanje.

Član 30.
(Knjiga rudarskog nadzora)

(1) Privredno društvo dužno je voditi knjigu rudarskog nadzora u koju se unoše naređenja nadležnog rudarskog inspektora izdata na licu mjesta pri vršenju nadzora u rudarskim objektima u slučaju neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara.

(2) U knjigu rudarskog nadzora unose se naređenja i direktora privrednog društva, lica odgovornog za glavno tehničko rukovođenje i rukovodioca službe zaštite na radu, koja se odnose na zaštitu na radu, a izdata su na licu mjesta pri pregledu radova.

Član 31. (Dozvole)

(1) Za izvođenje rudarskih radova iz člana 6. ovog zakona, koji se odnose neposredno na eksploataciju mineralnih sirovina potrebno je od Ministarstva pribaviti sljedeće dozvole:

- a) dozvola za eksploataciju;
- b) dozvola za potpunu i trajnu obustavu eksploatacije;
- c) dozvola za izvođenje radova prema rudarskom projektu;
- d) dozvola za upotrebu rudarskih objekata, postrojenja, uređaja i instalacija - upotrebnna dozvola;
- e) privremena dozvola za izvođenje radova i
- f) konačna dozvola za izvođenje radova.

(2) Dozvolu za vršenje periodičnih pregleda, mjerena i ispitivanja oruđa za rad i uređaja, fizičkih, hemijskih i bioloških uticaja i izdavanje odgovarajućih isprava u rudarstvu izdaje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije.

Član 32. (Zahtjev za izdavanje dozvole i sadržaj dozvole za eksploataciju)

(1) Uz zahtjev za izdavanje dozvole za eksploataciju privredno društvo dužno je priložiti:

- a) ugovor o koncesiji;
- b) dokumentaciju o izvršenim istražnim radovima, ležištu mineralnih sirovina, utvrđenim količinama i kvalitetu mineralnih sirovina (potvrda o revidovanim rezervama);
- c) dokaz o pravu korištenja ili pravu služnosti na zemljište određeno za eksploataciju mineralnih sirovina;
- d) situacioni plan - kartu sa ucertanim granicama eksploatacionog polja u mjerilu koje omogućava da se na njegovoj podlozi u prirodi mogu odrediti granice rudničkog prostora, sa javnim saobraćajnim i drugim objektima koji se nalaze na tom prostoru, sa opisom granica eksploatacionog polja, uz naznaku općine na čijem se području eksploataciono polje nalazi;
- e) podatke o tehničkoj opremljenosti privrednog društva ili izvođača rudarskih radova, kao i stručnoj sposobnosti zaposlenika za eksploataciju mineralnih sirovina i
- f) okolinsku dozvolu i urbanističku saglasnost.

(2) Dozvola za eksploataciju sadrži podatke o:

- a) vrsti mineralne sirovine ili mineralnih sirovina koje su predmet eksploatacije;
- b) načinu eksploatacije (podzemna, površinska i kombinirana);
- c) položaju i tačnim granicama eksploatacionog polja;
- d) roku u kojem se moraju izvršiti pripremni radovi uključujući i izradu rudarskog projekta i dobiti dozvola za izvođenje radova na eksploataciji mineralne sirovine;
- e) roku važnosti dozvole;
- f) obavezi provođenja ugovora o koncesiji i

g) obavezi sanacije i rekultivacije područja oštećenog eksplotacijom mineralnih sirovina.

Član 33.
(Ukidanje dozvole za eksplotaciju)

Ministarstvo će ukinuti dozvolu za eksplotaciju mineralnih sirovina ako:

- a) privredno društvo kome je izdata dozvola ne počne sa eksplotacijom u roku navedenom u dozvoli;
- b) privredno društvo ne pribavi dozvolu za izvođenje radova prema rudarskom projektu u propisanom roku;
- c) rudarskim radovima se ugrožava život i zdravlje zaposlenika i drugih građana i imovine, a druge mjere utvrđene ovim zakonom i drugim propisima nisu dovoljne da se to spriječi;
- d) ugrožava se okoliš i ne vrši rekultivacija prostora oštećenog rudarskim radovima prema odobrenom projektu ili
- e) raskinut je ugovor o koncesiji.

Član 34.
(Prestanak važenja dozvole za eksplotaciju)

Dozvola za eksplotaciju prestaje važiti:

- a) prestankom rada privrednog društva;
- b) kada je iscrpljena mineralna sirovina na prostoru eksplotacionog polja;
- c) kada privredno društvo odustane od izdate dozvole za eksplotaciju ili
- d) istekom ugovora o koncesiji.

Član 35.
(Zahtjev za produženje dozvole za eksplotaciju)

Uz zahtjev za produženje dozvole privredno društvo dužno je priložiti:

- a) važeću dozvolu;
- b) potvrdu o priznatim rezervama mineralne sirovine;
- c) situacioni plan - kartu sa ucrtanim granicama eksplotacionog polja u mjerilu koje omogučava da se na njegovoj podlozi mogu odrediti granice rudničkog prostora sa javnim saobraćajnim i drugim objektima koji se nalaze na tom prostoru.

Član 36.
(Dozvola za potpunu i trajnu obustavu eksplotacije)

(1) Uz zahtjev za izdavanje dozvole za potpunu i trajnu obustavu eksplotacije privredno društvo dužno je priložiti:

- a) ugovor o koncesiji;
- b) revidovan rudarski projekt za obustavu eksplotacije;
- c) urbanističku saglasnost;
- d) okolinsku dozvolu;
- e) obrazloženje potpune i trajne obustave eksplotacije i odluku privrednog društva o potpunoj i trajnoj obustavi eksplotacije.

(2) Dozvola za potpunu i trajnu obustavu eksplotacije sadrži podatke o:

- a) postojanju ugovora o koncesiji;
- b) vrsti mineralne sirovine koja je predmet obustave eksplotacije sa količinama preostalih

rezervi;

- c) obavezi privrednog društva o trajnom čuvanju tehničke dokumentacije koja se odnosi na eksploataciju mineralne sirovine;
- d) obavezi privrednog društva o provođenju mjera sigurnosti kojima će se trajno isključiti mogućnost nastajanja opasnosti po ljude i imovinu;
- e) odobrenju ulaska u eksploataciono polje za otklanjanje posljedica eksploatacije;
- f) obavezi privrednog društva o sanaciji i rekultivaciji eksploatacionog područja u skladu sa projektom za predmetno eksploataciono polje;
- g) položaju i tačnim granicama eksploatacionog polja;
- h) ažurnom stanju izvedenih radova do vremena obustave i
- i) roku obustave.

Član 37.

(Dozvola za izvođenje radova prema rudarskom projektu)

(1) Dozvolom za izvođenje rudarskih radova, gradnju objekata i postrojenja prema odobrenom rudarskom projektu odobravaju se radovi za gradnju objekata i postrojenja iz čl. 6. i 7. ovog zakona.

(2) Uz zahtjev za dobivanje dozvole iz stava (1) ovog člana privredno društvo ili izvođač rudarskih radova mora priložiti:

- a) ugovor o koncesiji;
- b) revidovan rudarski projekt u dva primjerka;
- c) dokaz o ispunjavanju uslova za izvođenje rudarskih radova;
- d) dozvolu za eksploataciju određene mineralne sirovine;
- e) dokaz o pravu korištenja ili pravu služnosti za zemljište određeno za eksploataciju;
- f) okolinsku dozvolu i urbanističku saglasnost;
- g) izvještaj revidenta o reviziji projekta i
- h) vodnu saglasnost.

(3) Dozvola za izvođenje rudarskih radova, gradnju objekata i postrojenja prema rudarskom projektu sadrži:

- a) naziv privrednog društva ili izvođača rudarskih radova kojem je izdata dozvola za izvođenje radova;
- b) naziv projekta prema kojem se odobrava izvođenje radova i gradnja objekta i postrojenja;
- c) konstataciju da se projekt ovjerava u dva primjerka;
- d) nalog podnosiocu zahtjeva da je jedan primjerak ovjerenog projekta dužan čuvati kao akt od trajne vrijednosti;
- e) nazine bitnih dokumenata priloženih uz zahtjev za dozvolu i to:
  - 1) dokaz o pravu korištenja ili pravu služnosti za zemljište određeno za eksploataciju;
  - 2) urbanističku saglasnost i
  - 3) revizioni izvještaj sa mišljenjem da se može izdati dozvola.

(4) Ministarstvo utvrđuje:

- a) gdje je projekt urađen;
- b) ko je rukovodio izradom projekta;
- c) gdje je izvršena revizija projekta i
- d) ko je revident.

Član 38.
(Privremena dozvola za izvođenje rudarskih radova)

- (1) Za uvođenje nove otkopne metode kod eksploatacije mineralnih sirovina, Ministarstvo može izdati privremenu dozvolu za izvođenje rudarskih radova u trajanju od najduže dvije godine.
- (2) Privremena dozvola izdaje se i u slučajevima kada je zbog uvođenja nove tehnologije i postrojenja predviđen probni rad.
- (3) Uz zahtjev za izdavanje dozvole iz st. (1) i (2) ovog člana privredno društvo mora priložiti sljedeće dokumente:
- a) revidovani rudarski projekt u dva primjerka i
  - b) izvještaj revidenta o reviziji projekta.

Član 39.
(Konačna dozvola)

Konačnu dozvolu kojom se određuju zaštitne mjere kod upotrebe otkopne metode, tehnologije ili postrojenja iz člana 38. ovog zakona, privrednom društvu izdaje Ministarstvo poslije predočenja dokaza o ispravnosti otkopne metode, tehnologije i postrojenja.

Član 40.
(Početak izvođenja rudarskih radova)

- (1) Privredno društvo ili izvođač rudarskih radova kojem je izdata dozvola iz člana 31. ovog zakona mora, najkasnije 15 dana prije početka izvođenja rudarskih radova, nadležnoj rudarskoj inspekciji prijaviti početak izvođenja rudarskih radova i lica koja će obavljati poslove tehničkog i glavnog tehničkog rukovođenja rudarskim radovima, kao i lica koja će obavljati poslove tehničkog nadzora, ako se rudarskim radovima grade objekti.
- (2) Privredno društvo ili izvođač rudarskih radova mora rudarskoj inspekciji prijaviti prestanak rudarskih radova, ako prijavom početka radova nije određen rok trajanja i okončanja radova.

Član 41.
(Dozvola za upotrebu rudarskih objekata, postrojenja,
uređaja i instalacija)

- (1) Upotreba rudarskih objekata, postrojenja, uređaja i instalacija izgrađenih na osnovu odobrenog glavnog i dopunskog rudarskog projekta dozvoljena je na osnovu dozvole za njihovu upotrebu.

(2) Dozvolu za upotrebu rudarskih objekata i postrojenja na prijedlog Stručne komisije izdaje Ministarstvo.

(3) Prije izdavanja dozvole iz prethodnog stava, obavlja se tehnički pregled kojim se utvrđuje da li je izgrađen prema odobrenom projektu, da li je usklađen sa propisima, mjerama i normativima zaštite na radu i obaveznim standardima, da li je tehnički ispravan i da li ugrožava okoliš, život i zdravlje zaposlenika i građana.

(4) Vršenje tehničkog pregleda pokreće se zahtjevom privrednog društva.

(5) Uz zahtjev za tehnički pregled za dobijanje dozvole za upotrebu rudarskih objekata i postrojenja privredno društvo prilaže:

- a) rješenje o ispunjavanju uslova za obavljanje registrirane djelatnosti;
- b) spisak objekata i opreme;
- c) spisak projekata prema kojima su izgrađeni objekti, postrojenja i uređaji uz navođenje broja dozvole pod kojim su odobreni;
- d) spisak kadrova;
- e) spisak isprava i šifre o izvršenim periodičnim pregledima oruđa za rad i uređaja, odnosno radnih i pomoćnih prostorija koji podlježu obaveznim periodičnim pregledima i
- f) vodnu dozvolu.

(6) Dozvola za upotrebu rudarskog objekta i postrojenja sadrži:

- a) naziv privrednog društva kojem se izdaje dozvola;
- b) naziv mjesta izgrađenog objekta i postrojenja;
- c) nazine objekata i postrojenja sa tehničkim karakteristikama;
- d) obaveze privrednog društva da sve izmjene u projektnoj dokumentaciji nastale u toku izgradnje objekta mora unijeti u odobrenu projektnu dokumentaciju i čuvati svo vrijeme dok objekt traje;
- e) konstataciju da su objekt i postrojenje izgrađeni u skladu sa odobrenim rudarskim projektom, da je privredno društvo uvažilo uslove date u dozvoli za izvođenje radova i da je privredno društvo uvažilo uslove navedene u urbanističkoj saglasnosti.

(7) Troškove tehničkog pregleda snosi privredno društvo.

(8) Rudarski objekti i postrojenja izgrađeni na osnovu glavnog i dopunskog rudarskog projekta mogu se pustiti u probni rad najduže do šest mjeseci, poslije izvršenog tehničkog pregleda od stručne komisije, koju je formiralo privredno društvo, sa zadatkom da utvrdi da li su izvedeni radovi u skladu sa rješenjem datim u rudarskom projektu. O puštanju u probni rad rudarskih objekata, postrojenja, uređaja i instalacija privredno društvo pismeno obavještava Ministarstvo.

(9) Stručnu komisiju za obavljanje tehničkog pregleda imenuje Ministar privrede (u daljem tekstu: ministar) od predstavnika ministarstva i stručnih lica iz privrednih društava ili ustanova iz oblasti rudarstva koji ispunjavaju uslove iz člana 61. ovog zakona. U radu stručne komisije učestvuju i predstavnici organa koji je izdao urbanističku saglasnost i okolinsku dozvolu kao i predstavnik nadležne inspekcije.

(10) Način imenovanja članova komisije, obavljanje tehničkog pregleda, sadržaj zapisnika o izvršenom tehničkom pregledu te naknadu za rad članova komisije uredit će se posebnim pravilnikom koji donosi ministar.

Član 42.

(Okolinska dozvola i urbanistička saglasnost)

(1) Okolinska dozvola je upravni akt koji izdaje nadležni organ u skladu sa propisima koji uređuju zaštitu okoliša na nivou Kantona i Federacije Bosne i Hercegovine.

(2) Urbanistička saglasnost je upravni akt koji izdaje nadležni organ u skladu sa propisima koji uređuju prostorno planiranje i korištenje zemljišta u Kantonu i Federaciji Bosni i Hercegovini.

Član 43.

(Dozvola za obavljanje periodičnih pregleda oruđa za rad i uređaja i ispitivanje fizičkih, hemijskih i bioloških uticaja i izdavanje odgovarajućih isprava u rudarstvu)

(1) Periodične preglede oruđa za rad i uređaja i ispitivanje fizičkih, hemijskih i bioloških uticaja i izdavanje odgovarajućih isprava u rudarstvu mogu obavljati pravna lica koja pored uslova propisanih ovim zakonom za obavljanje rudarske djelatnosti, imaju kadrove sa odgovarajućom visokom školskom spremom, položenim stručnim ispitom i radnim iskustvom u struci od najmanje tri godine, tehničku opremu i laboratorije.

(2) Uz zahtjev privrednog društva, odnosno pravnog lica za dobijanje dozvole za vršenje periodičnih pregleda, mjerjenja i ispitivanja oruđa za rad i uređaja, fizičkih, hemijskih i bioloških uticaja i izdavanje odgovarajućih isprava u rudarstvu potrebno je priložiti:

- a) rješenje o registraciji djelatnosti kod nadležnog suda;
- b) spisak kadrova sa odgovarajućim uslovima u pogledu stručne spreme, radnog iskustva i položenog stručnog ispita;
- c) spisak tehničke opreme;
- d) spisak opreme i instrumenata koji podliježu umjeravanju, kao i dokaze da je umjeravanje izvršeno;
- e) spisak laboratorijskih i radnih prostora potrebnog za poslove navedene u zahtjevu i
- f) izvod iz općih akata privrednog društva kojima se reguliraju poslovi vršenja periodičnih pregleda oruđa za rad.

(3) Prije izdavanja dozvole za vršenje periodičnih pregleda, mjerjenja i ispitivanja oruđa za rad i uređaja, fizičkih, hemijskih i bioloških uticaja i izdavanje odgovarajućih isprava u rudarstvu vrši se uviđaj na licu mjesta putem stručne komisije.

(4) Troškove uviđaja snosi privredno društvo.

(5) Dozvola za vršenje periodičnih pregleda, mjerjenja i ispitivanja oruđa za rad i uređaja, fizičkih,

hemijskih i bioloških uticaja i izdavanje odgovarajućih isprava u rudarstvu sadrži:

- a) popis poslova periodičnih pregleda koji se odobravaju;
- b) nosioce poslova iz tačke a) ovog stava koji moraju ispunjavati uslove propisane od čl. 63. do 69. ovog zakona;
- c) uslove koje moraju zadovoljiti oprema i instrumenti u skladu sa Zakonom o mjeriteljstvu u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH" broj 8/05);
- d) odgovarajući prostor i
- e) definisan broj lica za obim odobrenih radova.

III. MJERE ZAŠTITE NA RADU

Član 44. (Obaveze u provođenju mjera)

- (1) Direktor privrednog društva odgovoran je za organiziranje službe zaštite na radu.
- (2) Za neposredno provođenje mjera zaštite na radu odgovorno je svako lice zaposleno u privrednom društvu, odnosno kod izvođača u okviru djelokruga svog rada u skladu sa pravilnikom o mjerama zaštite na radu.
- (3) Direktor privrednog društva dužan je povremeno, a najmanje dva puta godišnje razmatrati stanje zaštite na radu i rad službe zaštite na radu.
- (4) Korištenje jamskih prostorija u svrhe koje nisu odobrene za upotrebu rudarskim projektom, nije dopušteno.
- (5) Štrajk u objektima gdje se odvija tehnološki proces nije dopušten iz sigurnosnih razloga.

Član 45. (Poduzimanje mjer za zaštitu života građana i osiguranje imovine)

- (1) Pri izvođenju rudarskih radova privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova dužan je poduzeti mjeru potrebne za zaštitu života i zdravlja građana kao i osiguranje imovine prema važećim propisima.
- (2) Vlasnici i korisnici zemljišta i objekata na eksploatacionom polju, kao i ostali građani pri kretanju ili radu dužni su se pridržavati mjeru zaštite koje je propisalo privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova.

Član 46.
(Upoznavanje sa propisima)

(1) Svaki zaposlenik koji zasnuje radni odnos u privrednom društvu mora se prije raspoređivanja na poslove, odnosno zadatke upoznati sa poslom koji će obavljati, propisima i mjerama zaštite na radu i mjerama zaštite od požara, sa opasnostima koje mogu nastati u poslu, kao i sa organiziranjem i provođenjem zaštite na radu u privrednom društvu.

(2) Zaposlenik ima pravo zahtijevati od lica zaduženog za upoznavanje sa propisima da se što potpunije upozna sa opasnostima posla, pravima odnosno dužnostima u vezi sa zaštitom na radu i uslovima rada.

Član 47.
(Uvođenje u posao)

(1) Zaposlenik koji se prvi put raspoređuje na rudarske poslove mora se najmanje 15 dana u smjeni u kojoj je raspoređen uvoditi u posao pod neposrednim nadzorom instruktora kojeg odredi ovlašteno odgovorno lice u privrednom društvu i u tom periodu zaposlenik ne može biti raspoređen na stalne poslove i zadatke.

(2) Zaposlenik koji se raspoređuje na druge poslove i zadatke mora se prije otpočinjanja rada upoznati sa radom, propisima, mjerama zaštite i opasnostima koje mogu nastati na tim poslovima i zadacima.

(3) Zaposlenik je dužan u toku rada stalno upotpunjavati i usavršavati svoja znanja iz oblasti zaštite na radu.

(4) Uvođenje zaposlenika u rudarski posao mora biti regulirano internim aktom privrednog društva.

Član 48.
(Poznavanje propisa iz oblasti zaštite na radu)

(1) Privredno društvo, odnosno izvođač radova dužan je donijeti posebne programe za sticanje znanja iz oblasti zaštite na radu prema vrsti poslova i stručnosti zaposlenika.

(2) Privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova dužan je organizirati upoznavanje svih zaposlenika sa propisima i mjerama zaštite na radu, kao i mjerama provođenja plana odbrane i akcija spašavanja u slučajevima iznenadnih udesa.

(3) Privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova dužan je putem stručne komisije najmanje jedanput godišnje vršiti provjeru poznavanja propisa o tehničkim mjerama i o zaštiti na radu, kao i

plana odbrane i akcije spašavanja u slučajevima iznenadnih udesa, nadzornog i tehničkog osoblja, paljica mina, visokokvalifikovanih i kvalifikovanih zaposlenika čiji je rad neposredno vezan uz rudarske rade.

Član 49.
(Sankcije za nepoznavanje propisa)

- (1) Zaposlenici koji ne pokažu zadovoljavajuće poznавање propisa o tehničkim mjerama i o mjerama zaštite na radu, a naročito o provođenju plana odbrane i akcije spašavanja ne mogu obavljati poslove dok se ponovnom provjerom ne utvrdi da su ovladali tim znanjima.
- (2) Ukoliko se i ponovnom provjerom utvrdi nezadovoljavajuće poznавање propisa, poslodavac je dužan zaposlenika rasporediti na druge odgovarajuće poslove, a ako takvih poslova nema riješit će njegov radno-pravni status na način propisan Zakonom o radu.

Član 50.
(Privremeno udaljavanje zaposlenika sa posla)

- (1) Direktor privrednog društva i druga odgovorna lica za izvođenje rada određena pravilnikom o mjerama zaštite na radu, kao i zaposlenik službe zaštite na radu imaju pravo privremeno udaljiti sa posla zaposlenika koji je izvršio povredu neke od propisanih mjera kojima se ugrožava lična i kolektivna sigurnost.
- (2) Pravilnikom o mjerama zaštite na radu privrednog društva odredit će se koje su to povrede mjera zaštite na radu zbog kojih se može postupiti po odredbi stava (1) ovog člana.

IV. PRIVREMENA, POTPUNA I TRAJNA OBUSTAVA RUDARSKIH RADOVA

Član 51.
(Privremena obustava)

- (1) Privremenu obustavu rudarskih rada, koja je iznenada nastupila na eksploataciji mineralnih sirovina zbog rudarskih ili privrednih razloga privredno društvo ili izvođač rudarskih rada dužno je

prijaviti Ministarstvu i nadležnoj rudarskoj inspekciji u roku od 24 sata nakon obustave radova.

(2) Pojavu opasnosti po živote i zdravlje zaposlenika privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova dužno je odmah prijaviti Ministarstvu i nadležnoj rudarskoj inspekciji.

(3) Privremenu planiranu obustavu radova privredno društvo ili izvođač rudarskih radova dužno je prijaviti Ministarstvu i nadležnoj rudarskoj inspekciji najmanje osam dana prije obustave radova. Postupak je isti kod ponovnog početka radova.

(4) Ako je obustava iz stava (3) ovog člana očekivana i traje duže od 30 dana, privredno društvo ili izvođač rudarskih radova dužan je:

- a) izvršiti mjerena stanja i dopuniti rudarske planove - karte;
- b) sačiniti zapisnik sa obrazloženjem o uzrocima obustave radova i opasnostima koje su uzrokovale obustavu i
- c) pripremiti plan mjera i aktivnosti radi sprečavanja nastajanja opasnosti koje se mogu pojavit kod ponovnog otpočinjanja radova.

(5) Za vrijeme privremene obustave izvođenja radova privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova mora osigurati redovno održavanje svih rudarskih prostorija i objekata, spriječiti nastajanje šteta i osigurati kretanje zaposlenih bez opasnosti po njihov život i zdravlje.

(6) Prije puštanja u rad privremeno obustavljenih rudarskih radova privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova dužan je putem komisije u kojoj je obavezno prisutan i nadležni rudarski inspektor, izvršiti pregled i utvrditi da li su osigurani sigurni uslovi za nastavak radova.

(7) Privremeni prekid izvođenja rudarskih radova je prekid koji ne traje duže od jedne godine.

Član 52.

(Potpuna i trajna obustava rudarskih radova)

(1) Potpunu ili trajnu obustavu izvođenja rudarskih radova eksploatacije mineralnih sirovina privredno društvo dužno je prijaviti Ministarstvu i nadležnoj rudarskoj inspekciji u roku od 15 dana prije početka obustave radova.

(2) U slučaju iz prethodnog stava, Ministarstvo će imenovati Komisiju koja će na licu mesta provjeriti razloge obustave radova. Privredno društvo je dužno Komisiji predložiti dokumentaciju na osnovu koje je izvodilo radove na eksploataciji mineralnih sirovina i donijelo odluku o potpunoj i trajnoj obustavi izvođenja radova, kao i rudarski projekt zatvaranja rudarskog objekta na kojem prestaje eksploatacija.

(3) U sastav Komisije iz stava (2) ovog člana pored predstavnika Ministarstva, imenuju se i

predstavnici Ministarstava prostornog uređenja i zaštite okoliša.

(4) Poslije izvršenog pregleda, Komisija sačinjava zapisnik sa prijedlozima dalnjih mera koje dostavlja Ministarstvu. Zapisnik predstavlja stručnu podlogu za izdavanje dozvole za obustavu eksploatacije iz člana 36. ovog zakona.

Član 53.

(Sanacija i rekultivacija posljedica rudarskih radova na okoliš)

(1) Poslije dobijanja dozvole za obustavu eksploracije mineralne sirovine iz člana 36. tačka b) ovog zakona, privredno društvo mora izvršiti konačnu sanaciju zemljišta i rekultivaciju okoliša i otkloniti posljedice nastale pri izvođenju rudarskih radova, a na osnovu projekta sanacije i rekultivacije.

(2) Privredno društvo dužno je, prema projektu izvođenja rudarskih radova, u kontinuitetu vršiti sanaciju zemljišta i tehničku rekultivaciju devastiranih površina nastalih uslijed rudarskih radova.

(3) Prije obavljanja konačne sanacije, privredno društvo je dužno provesti mjere osiguranja kako bi se trajno isključile opasnosti po život i zdravlje ljudi i imovine i mogući uzročnici zagađenja okoliša, odnosno štete na objektima i okolišu.

(4) O izvršenim radnjama iz st. (1), (2) i (3) ovog člana, privredno društvo dužno je obavijestiti Ministarstvo, nadležnu rudarsku inspekciju i inspekciju za okoliš.

(5) Ministarstvo će na osnovu obavljenja iz stava (4) ovog člana, putem Stručne Komisije izvršiti tehnički pregled kojim će se utvrditi da li je sanacija i rekultivacija okoliša izvedena u saglasnosti sa rudarskim projektom i da li su provedene mjere iz stava (3) ovog člana dovoljne, o čemu će izdati potvrdu privrednom društvu. Ako provedene mjere nisu dovoljne naredit će se privrednom društvu da u određenom roku otkloni utvrđene nedostatke.

(6) Ako privredno društvo ne postupi po nalogu iz stava (5) ovog člana, Ministarstvo će provesti potrebne mjere sigurnosti na trošak privrednog društva.

(7) U Stručnu Komisiju iz stava (5) ovog člana, pored predstavnika Ministarstva imenuju se i predstavnici Ministarstava prostornog uređenja i zaštite okoliša, predstavnici Ministarstva privrede iz Sektora turizma, Sektora poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, te predstavnici inspekcije za oblast rудarstva i zaštite okoliša.

(8) Troškove tehničkog pregleda snosi privredno društvo.

Član 54.
(Prestanak prava i obaveza)

- (1) Prava iz dozvola iz člana 31. ovog zakona prestaju donošenjem odluke o potpunoj i trajnoj obustavi eksplotacije.
- (2) Brisanje privrednog društva iz katastra eksplotacionih polja utvrđuje se odlukom iz stava (1) ovog člana.
- (3) Rudarski planovi, mjeračke knjige i druga dokumentacija o stanju rudarskih radova nakon donošenja odluke o obustavi eksplotacije moraju se deponovati u arhiv Kantona, a potvrdu o predaji dokumentacije u nadležni arhiv privredno društvo mora dostaviti Ministarstvu.
- (4) Prestankom ugovora o koncesiji prava iz dozvola regulisanih članom 31. stav (1) tačke c), d), e) i f) ovog zakona prestaju sa odlukom koju izdaje isti organ koji je izdao navedene dozvole.

Član 55.
(Otklanjanje posljedica rudarskih radova)

Privredno društvo dužno je da snosi sve troškove za otklanjanje šteta nastalih kao posljedica rudarskih radova.

Član 56.
(Katastar eksplotacionih polja)

- (1) Ministarstvo je dužno voditi katastar odobrenih eksplotacionih polja.
- (2) Ministarstvo je dužno pored katastra iz stava (1) ovog člana voditi Zbirku isprava te popis privrednih društava kojima su izdate dozvole.
- (3) Ministar će donijeti propise o katastru odobrenih eksplotacionih polja te o načinu vođenja zbirke isprava i popisa privrednih društava kojima su izdate dozvole za eksplotaciju mineralnih sirovina.

V. TEHNIČKA DOKUMENTACIJA I PROJEKTOVANJE

Član 57.

(Tehnička dokumentacija)

(1) Tehničku dokumentaciju u smislu ovog zakona čine:

- a) rudarski projekti;
- b) idejna rješenja rudarskih projekata;
- c) rudarski planovi i karte;
- d) dugoročni i godišnji programi eksploatacije mineralnih sirovina;
- e) dokumentacija o rezervama i pojavama mineralnih sirovina;
- f) dokumentacija o uticaju rudarskih radova na okoliš;
- g) dokumentacija o razvrstavanju rudnika i njihovih dijelova gdje se vrše rudarski radovi po stepenu opasnosti od metana i ugljene prašine; i
- h) dokumentacija postrojenja, opreme i uređaja.

(2) Kod izvođenja rudarskih radova koji nisu u neposrednoj vezi sa eksploatacijom mineralnih sirovina, dozvoljena je upotreba i tehničke dokumentacije koju propisuje poseban zakon iz oblasti građenja.

(3) Tehnička dokumentacija iz stava (1) ovog člana mora biti usklađena sa odredbama ovog zakona, propisima o zaštiti na radu i zaštiti zdravlja zaposlenika na radu u rudarstvu, zahtjevima propisanim u urbanističkoj saglasnosti, vodnoj saglasnosti, kao i sa drugim propisima koji su u primjeni u oblasti eksploatacije mineralnih sirovina kao i propisima o zaštiti okoliša i zaštiti od požara.

(4) Tehnička dokumentacija iz stava (1) ovog člana treba biti usklađena sa savremenim dostignućima i metodama rudarske, geološke, geomehaničke i drugih tehničkih nauka.

Član 58.

(Vrste rudarskih projekata)

Za izvođenje rudarskih radova i gradnju rudarskih objekata i ugradnju postrojenja izrađuju se projekti i to:

- a) glavni rudarski projekt;
- b) dopunski rudarski projekt i
- c) pojednostavljeni rudarski projekt.

Član 59.

(Glavni rudarski projekt)

Glavni rudarski projekt izrađuje se za nove jame, površinske kopove, postrojenja za pripremu i oplemenjivanje mineralnih sirovina, te za izgradnju i korištenje podzemnih prostora koji nisu u vezi sa eksploatacijom mineralnih sirovina.

Član 60.
(Dopunski rudarski projekt)

Dopunski rudarski projekt radi se kao dopuna glavnom rudarskom projektu za izvođenje rudarskih radova, gradnju objekata i postrojenja u postojećim rudnicima, za rudarske radove na otvaranju i eksploataciji novih horizonata, revira, otkopnih polja ili dijela sloja i rudnih tijela te izgradnju i rekonstrukciju rudarskih objekata direktno vezanih uz eksploataciju mineralnih sirovina, izgradnju skladišta eksplozivnih sredstava, otkopnu metodu i izmjenu otkopne metode, tehnologije i postrojenja i dodatna rješenja u okviru rudničke sigurnosti i kolektivne zaštite, djelimičnu ili potpunu eksploataciju zaštitnih stubova i tehničku rekultivaciju.

Član 61.
(Pojednostavljeni rudarski projekt)

Pojednostavljeni rudarski projekt izrađuje se za radove manjeg obima, jednostavnije i tipske objekte, postrojenja i uređaje iz čl. 6. i 7. ovog zakona kao i za nebitna odstupanja od glavnog, odnosno dopunskog rudarskog projekta koji nema uticaja na osnovna projektna rješenja.

Član 62.
(Ponovna eksploatacija)

U rudnicima, rudarskim objektima, jamama i površinskim kopovima u kojima je potpuno ili trajno obustavljena eksploatacija mineralnih sirovina može se ponovno pristupiti eksploataciji samo na osnovu novog glavnog rudarskog projekta koje je odobrilo Ministarstvo.

Član 63.
(Izrada rudarskih projekata)

(1) Izradu rudarskih projekata može vršiti privredno društvo registrirano za obavljanje tih poslova koje pored općih ispunjava i uslov da u radnom odnosu ima najmanje tri zaposlenika od čega najmanje jednog zaposlenika one struke za koju se radi projekt (geološka, rudarska, elektrotehnička, geodetska, rudarsko-mjeračka, mašinska i građevinska).

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, izradu rudarskih projekata za rudarske objekte na površini i to: garderobe sa kupatilom, stanice za spašavanje, dispečerski centri, regulacija vodotoka, sonovode, sistem veza za specifične radove na izgradnji i sanaciji rudarskih objekata mogu uraditi privredna društva koja ispunjavaju uslove za projektovanje, odnosno izradu investiciono-tehničke dokumentacije prema propisima iz oblasti građenja.

Član 64.
(Ospozobljenost lica za izradu rudarskih projekata)

- (1) U privrednom društvu iz člana 63. ovog zakona rudarski projekt može izrađivati projektant - diplomirani inženjer odnosne struke, koji ima položen stručni ispit i najmanje pet godina radnog iskustva, od čega najmanje tri godine u privrednom društvu na poslovima one vrste za koje se izrađuje projekt (rudarski, geološki, geodetski, rudarsko-mjerački, elektrotehnički, mašinski, građevinski i dr.).
- (2) Kada u izradi rudarskog projekta učestvuje više projektanata mora se odrediti glavni projektant.
- (3) Projektantski nadzor nad izvođenjem rudarskih radova može vršiti lice koje ispunjava uslove određene za projektanta.
- (4) Ovlašteno lice privrednog društva mora uz rudarski projekt priložiti dokaz da projektant i glavni projektant rudarskog projekta ispunjavaju uslove iz stava (1) ovog člana.
- (5) Projektant koji je izradio rudarski projekt ili dio rudarskog projekta i glavni projektant rudarskog projekta pisanom izjavom potvrđuju da su u projektu primijenjeni uslovi iz člana 57. ovog zakona.
- (6) Privredno društvo u kojem je izrađen projekt ili dio rudarskog projekta dužno je pisanu izjavu iz stava (5) ovog člana priložiti uz izrađeni rudarski projekt, odnosno dio rudarskog projekta kao poseban akt.
- (7) Za sva rješenja i kvalitet projekta odgovorno je privredno društvo u kojem je projekt izrađen, projektant i glavni projektant.

Član 65.
(Revizija rudarskog projekta)

- (1) Rudarski projekti iz člana 58. ovog zakona podliježu reviziji u pogledu primjene odredbi čl. 57. i 64. st. (5), (6) i (7) ovog zakona.
- (2) Reviziju rudarskog projekta vrši privredno društvo koje ispunjava uslove iz člana 50. stav (1) ovog zakona i koje ima saglasnost Ministarstva.
- (3) Revizija rudarskog projekta vrši se putem revidenta koji ima stručnu spremu i radno iskustvo iz člana 64. stav (1) ovog zakona i zaključen ugovor o radu na neodređeno vrijeme sa privrednim

društvom registrovanim za obavljanje revizije rudarskih projekata.

(4) Reviziju rudarskog projekta ne može vršiti zaposlenik organa uprave, lice koje je učestvovalo u izradi projekta i privredno društvo, odnosno zaposlenik u privrednom društvu u kojem je izrađen projekt.

(5) Za kvalitet revizije projekta odgovorni su privredno društvo u kojem je izvršena revizija i revidenti koji su izvršili reviziju.

Član 66.
(Zadatak revidenta)

(1) Revident rudarskog projekta sačinjava izvještaj o izvršenoj reviziji kojim utvrđuje da li je rudarski projekt izrađen u skladu sa odredbama člana 57. ovog zakona.

(2) Ako revident utvrdi da u rudarskom projektu postoje nedostaci, ukazat će na njih i zatražiti da se nedostaci otklone.

(3) U izvještaju o izvršenoj reviziji rudarskog projekta jamske otkopne metode revident je dužan dati svoje mišljenje o mogućnosti primjene projektovane otkopne metode u predviđenom otkopnom polju i predložiti koja, odnosno kakva ispitivanja i praćenja rudarsko preduzeće je dužno izvršiti u cilju dobivanja elemenata i podataka potrebnih za utvrđivanje uslova pod kojima će se projektovana metoda moći primjenjivati.

Član 67.
(Reviziona klauzula)

(1) Privredno društvo u kojem je izvršena revizija rudarskog projekta dužno je na rudarskom projektu potvrditi da je izvršena revizija projekta (reviziona klauzula).

(2) Klauzulom iz stava (1) ovog člana potvrđuje se da je revidirani projekt izrađen u skladu sa odredbama člana 57. st. (3) i (4) ovog zakona.

(3) Revizionu klauzulu potpisom i pečatom ovjerava ovlašteno lice privrednog društva u kojem je izvršena revizija.

(4) Uz revidirani projekt privredno društvo iz stava (1) ovog člana prilaže izvod o upisu u sudske

registrovani i odobrenje nadležnog organa za obavljanje poslova revizije rudarskih projekata i dokaze da revidenti rudarskog projekta ispunjavaju uslove iz člana 63. ovog zakona kao i izvještaj revidenata o izvršenoj reviziji.

(5) Revizija složenih projekata može se vršiti komisijski, a svaki revident je odgovoran za svoj dio izvršene revizije.

(6) Revizionu klauzulu sa popisom svih revidenata za projekte iz stava (5) ovog člana potpisom i pečatom ovjerava ovlašteno lice privrednog društva u kojem je izvršena revizija, a potpisuje je predsjednik revizione komisije i svi revidenti.

Član 68.

(Izmjene u projektu za izvođenje radova)

(1) Ako u toku realizacije glavnog rudarskog projekta dođe do odstupanja od odobrenog projekta u pogledu općih tehničkih rješenja, radi se novi glavni rudarski projekt.

(2) Ako u toku realizacije glavnog rudarskog projekta dođe do odstupanja od tehničkih projekata pojedinih faza tehnološkog procesa koje ne utiču na opća tehnička rješenja iz glavnog rudarskog projekta, rade se novi tehnički projekti.

(3) Novi projekti iz st. (1) i (2) ovog člana odobravaju se na način utvrđen u čl. 31. i 37. ovog zakona.

(4) Manjim izmjenama u projektu za izvođenje radova smatraju se izmjene projekta tehničke i tehnološke prirode koje ne pogoršavaju uslove zaštite na radu.

(5) Izvođenje radova počinje poslije dobijene pisane saglasnosti projektanta, uz saglasnost službe zaštite na radu. U svim saglasnostima utvrđuje se da se nisu pogoršali uslovi zaštite na radu određeni u rudarskom projektu.

(6) Nužna odstupanja od odobrenih dopunskih rudarskih projekata u pogledu izvođenja i postavljanja postrojenja i instalacija kojima se bitno ne odstupa od osnovnih projektnih rješenja mogu se vršiti samo uz prethodnu saglasnost tehničkog rukovodioca izvođača rudarskih radova, službe zaštite na radu i projektanta.

VI. RUDARSKI PLANOVI I RUDARSKA MJERENJA

Član 69. (Planovi i karte)

U cilju pravilnog i sigurnog izvođenja rudarskih radova i racionalne eksploatacije mineralnih sirovina, kao i sprečavanja materijalnih šteta, privredno društvo je na osnovu mjerena dužno izrađivati planove, odnosno karte iz kojih se može utvrditi stanje rudarskih radova, njihov međusobni položaj i položaj u odnosu na stare rudarske radove i na objekte i vode na površini.

Član 70. (Dostava i izrada planova i karata)

Kopije rudarskih planova i karata iz člana 69. ovog zakona moraju se dostaviti Ministarstvu na njegov zahtjev.

Član 71. (Obavezni planovi i karte)

(1) Privredno društvo mora imati:

- a) situacioni nacrt eksploatacionog polja;
- b) geološku kartu eksploatacionog polja i njegovog okoliša, kao i karakteristične geološke profile;
- c) plan rudnika sa ucertanom površinskom situacijom i podzemnim prostorijama, odnosno površinskim kopovima sa podacima o slijeganju terena;
- d) planove pojedinih jama, odnosno površinskih kopova;
- e) otkopne i etažne planove svih jamskih i površinskih rudarskih radova pojedinih revira;
- f) planove energetske mreže (električna mreža, komprimirani zrak i dr.), vodovodne mreže kao i jamskih postrojenja sa glavnim tehničkim podacima;
- g) plan sistema veza, daljinskog nadzora i uzbunjivanja;
- h) planove provjetravanja jama;
- i) planove tektonike i
- j) plan odbrane i spašavanja od skupnih opasnosti i udesa.

(2) Za rudnike sa velikim pritokom vode i složenom tektonikom, ministar može propisati i vođenje hidrogeoloških planova i karte tektonike.

(3) Planovi iz stava (1) tač. d), e), f), g). i h) ovog člana moraju se dopunjavati svakog mjeseca prema napredovanju rudarskih radova.

(4) Ako se jamski radovi izvode u blizini starih radova ili napuštenih dijelova jame ili prema geološkim rasjedima, dopunjavanje planova vrši se po potrebi u kraćim rokovima.

(5) Dopunjavanje planova vrši se u kraćim rokovima i kada se podzemni radovi kreću u području jamskih požara i vodenih akumulacija kao i javnih objekata ili zaštićenih područja.

(6) Izuzetno od odredbe stava (3) ovog člana, dopunjavanje planova za površinske kopove, mogu se dopunjavati svakih šest mjeseci uz saglasnost Ministarstva.

(7) Kopije planova iz stava (1) ovog člana, privredno društvo je dužno dostaviti na zahtjev Ministarstva.

(8) Ako privredno društvo ne izvrši izmjene i dopune rudarskih planova svakih šest mjeseci, ministar će odrediti izvođača koji će izmjene i dopune izvršiti na trošak privrednog društva.

Član 72. (Mjeračke knjige i rudarski planovi)

(1) O svim izvršenim mjerjenjima privredno društvo dužno je voditi mjeračke knjige koje se ovjeravaju prema propisima o ovjeri poslovnih knjiga.

(2) Rudarska mjerena vrše i planove izrađuju, odnosno dopunjavaju samo lica koja za ove poslove imaju stručnu kvalifikaciju (rudarski mjerači i geodeti).

(3) Kod izrade novih rudarskih planova u njih se moraju prenijeti i svi detalji iz starih rudarskih planova, kao što su stari jamski otvori, stari radovi i rasjedi, visinske kote i dr.

Član 73

(Korištenje zemljišta za premjer)

Korisnici i vlasnici zemljišta dužni su dozvoliti privrednom društvu, odnosno izvođaču radova premjeravanje i postavljanje geodetskih tačaka i oznaka eksploatacionog polja.

Član 74.

(Dostavljanje planova)

Kopije planova iz člana 71. stav (1) od a) do g). ovog zakona privredno društvo dužno je dostaviti na zahtjev Ministarstva.

Član 75.

(Plan eksplotacije mineralnih sirovina)

Privredno društvo dužno je izraditi dugoročni program i godišnji plan eksplotacije mineralnih sirovina i dostaviti ga Ministarstvu na njihov zahtjev.

Član 76.

(Usklađenost rudarskih projekata sa propisima koji reguliraju zaštitu okoliša)

Privredno društvo ili izvođač rudarskih radova dužan je rudarske projekte i nadzor o uticaju svoje djelatnosti na okoliš uskladiti sa propisima koji reguliraju zaštitu okoliša.

VII. NADZOR

Član 77.

(Nadzor)

(1) Nadzor nad provedbom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

(2) Inspeksijski nadzor nad provođenjem ovog zakona, Zakona o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine i propisa donesenih na osnovu navedenih zakona vrši Kantonalna uprava za inspeksijske poslove (u daljem tekstu: inspekcija) putem kantonalnog rudarskog inspektora (u daljem tekstu: inspektor).

(3) Rudarski inspektor mora ispunjavati uslove propisane zakonom i općim aktom Kantonalne uprave za inspeksijske poslove.

Član 78.

(Nadležnost inspekcije)

(1) Inspekcija vrši inspekcijski nadzor nad provođenjem zakona i propisa koji se odnose na:

- a) koncesije vezane za eksploataciju mineralnih sirovina;
- b) tehničke mjere pri obavljanju rudarske djelatnosti;
- c) zaštitu na radu pri eksploataciji mineralnih sirovina;
- d) zaštitu od požara i eksplozije pri eksploataciji mineralnih sirovina;
- e) izgradnju i održavanje rudarskih objekata, postrojenja i uređaja;
- f) transport, uskladištenje i rukovanje eksplozivnim materijalom;
- g) izvođače radova;
- h) tehničko rukovođenje i nadzor i
- i) rudarska mjerena, pravilnu izradu i redovno dopunjavanje rudarskih planova -karata i ostalu dokumentaciju potrebnu za pravilno tehničko i racionalno izvođenje rudarskih radova i ažurno vođenje mjeračkih knjiga.

(2) Inspektor nadzire i rad pogona koji su u neposrednoj vezi sa tehnološkim procesom izvođenja rudarskih radova i elektropostrojenja, kao i uređaja i instalacija pri izvođenju rudarskih radova.

Član 79.

(Ovlaštenja inspektora)

(1) Pri vršenju inspekcijskog nadzora inspektor ima ovlaštenja:

- a) u svako doba ući u sve poslovne i pogonske prostorije;
- b) pregledati rudarske objekte, postrojenja, uređaje i instalacije;
- c) pregledati tehničku i drugu dokumentaciju;
- d) utvrditi identitet lica koja izvode rudarske radove;
- e) privremeno izuzeti tehničku dokumentaciju ili je fotokopirati;
- f) fotografisati lokacije na kojima je zabranio radove;
- g) uzeti potrebne podatke ili osnovne uzorke mineralnih sirovina ili drugog materijala;
- h) tražiti pomoć stručne organizacije ili pojedinih stručnih lica i
- i) zabraniti ili privremeno zabraniti izvođenje rudarskih radova.

(2) Inspektor može u trajanju do osam dana izuzeti dokumentaciju koja mu je potrebna za utvrđivanje činjeničnog stanja o razmatranom predmetu i ako su prekršene odredbe ovog zakona, tehničkih propisa i propisa iz oblasti zaštite na radu i zaštite zdravlja radnika i drugih propisa donesenih na osnovu ovog zakona, ili ako sumnja da je učinjen prekršaj.

(3) O izuzimanju dokumentacije iz stava (2) ovog člana inspektor izdaje privrednom društvu, odnosno izvođaču rudarskih radova potvrdu sa popisom izuzete dokumentacije.

(4) Ako se u vršenju inspekcijskog nadzora inspektoru onemogući obavljanje pregleda ili pruži fizički otpor ili ako se takav otpor osnovano očekuje, inspektor može zatražiti pomoć nadležne policije.

Član 80.
(Dužnosti inspektora)

(1) Inspektor mora odmah na licu mjesta otpočeti sa istragom okolnosti pod kojima je došlo do smrtnih slučajeva ili grupnih nesreća, odrediti mjere i na zahtjev nadležnog organa izdati pisano mišljenje o uzrocima nesreće.

(2) Inspektor mora najmanje jednom u šest mjeseci izvršiti nadzor nad izvođenjem rudarskih radova u objektima koje ugrožava metan, drugi gasovi, prodori vode, mulja i blata, opasna ugljena prašina, silikatna prašina, živina para, kao i prostor sa opasnim radioaktivnim zračenjem i u slučajevima povećanog rizika od nastanka opasnosti.

(3) Nadziranje rudarskih radova koji nisu obuhvaćeni u stavu (2) ovog člana inspektor je obavezan vršiti najmanje jednom godišnje.

Član 81.
(Dužnosti privrednog društva, odnosno izvođača rudarskih radova)

(1) Privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova dužan je inspektoru omogućiti vršenje inspekcijskog nadzora.

(2) Privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova dužan je omogućiti uvid u svu dokumentaciju društva, a na traženje inspektora odrediti jedno ili više lica koja će sudjelovati u utvrđivanju činjeničnog stanja pri obavljanju inspekcijskog pregleda.

Član 82.
(Zapisnik o inspekcijskom pregledu)

(1) O obavljenom inspekcijskom pregledu inspektor je obavezan sastaviti zapisnik na licu mjesta navodeći činjenično stanje utvrđeno tim pregledom.

(2) Zapisnik sastavlja inspektor koji je izvršio inspekcijski pregled. Ako je inspekcijski pregled obavilo istovremeno više inspektora po istom nalogu (kolektivni inspekcijski pregled) u tom slučaju zajednički sastavljaju jedan zapisnik.

(3) Zapisnik osim navoda propisanih u Zakonu o upravnom postupku, sadrži i navode koje je neophodno navesti u obavljanju inspekcijskog pregleda.

(4) Zapisnik o inspekcijskom pregledu je javna isprava osim onih dijelova zapisnika na koje je subjekt nadzora dao primjedbu da nije pravilno sastavljen.

Član 83. (Upravne mjere)

Kad inspektor utvrdi da privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova ne postupa ili nepotpuno postupa prema obavezama koje su mu određene propisima, dužan je prema utvrđenom činjeničnom stanju u zapisniku o obavljenom inspekcijskom pregledu naložiti odgovarajuće upravne mjere i to:

- a) naređiti otklanjanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti na način i u roku kako je određeno ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega;
- b) naređiti privremenu zabranu izvođenja radova;
- c) naređiti zabranu izvođenja radova;
- d) naređiti poduzimanje odgovarajućih upravnih radnji koje su privredni subjekt i drugo pravno lice, institucija koja ima javna ovlaštenja, odnosno organ uprave obavezni poduzeti;
- e) naređiti sanaciju i rekultivaciju prostora obuhvaćenu eksploatacijom mineralne sirovine;
- f) prisilno provesti izvršenje određene upravne mjere kada je privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova sam ne izvrši;
- g) podnijeti prijavu protiv privrednog društva, odnosno izvođača rudarskih radova i odgovornog lica za učinjeni prekršaj ili krivično djelo;
- h) odrediti i druge mjere i obaviti radnje određene ovim zakonom i posebnim propisima;
- i) izreći zabranu rada u pogonu ili na određenim poslovima, ako utvrdi nedostatke iz člana 78. ovog zakona;
- j) ako se nedostaci i propusti odnose na mjere zaštite na radu ili mjere za zaštitu života i zdravlja građana uslijed kojih može nastati neposredna opasnost po život i zdravlje zaposlenika i drugih građana, inspektor će zabraniti rad u pogonu ili na određenim poslovima dok se postojeći nedostaci ne otkloni;
- k) zabraniti ili privremeno zabraniti izvođenje rudarskih radova.

Član 84. (Privremena zabrana izvođenja rudarskih radova)

Inspektor može rješenjem privremeno zabraniti izvođenje rudarskih radova privrednom društvu, odnosno izvođaču rudarskih radova do otklanjanja nedostataka, ako prilikom inspekcijskog pregleda utvrdi da:

- a) privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova nije osigurao potpunu ispravnost sredstava za rad, radni prostor i radni proces kako je to određeno odobrenim projektom i tehničkom dokumentacijom prema odredbama ovog zakona;
- b) privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova ne primjenjuje u cijelosti odredbe ovog zakona, tehničke propise, propise iz oblasti zaštite na radu i zaštite zdravlja radnika i druge propise i opće akte koji se odnose na rudarske radove, odnosno ako se radovi ne izvode u skladu sa odobrenom tehničkom dokumentacijom;
- c) pri korištenju sredstava rada, primjeni radnih postupaka, korištenju radnog prostora koji nije zaštićen prijeti opasnost od povreda, ugrožavanja zdravlja zaposlenika privrednog društva, odnosno izvođača rudarskih radova i ako se zaposlenici ne pridržavaju odgovarajućih uputa za rad;
- d) privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova nije postupio u skladu sa usmeno

izrečenim naređenjem inspektora;

  e) privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova onemogućava obavljanje inspekcijskog pregleda;

  f) privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova nije postupio po rješenju za otklanjanje nedostataka.

Član 85.

(Zabrana izvođenja rudarskih radova)

Inspektor će rješenjem zabraniti izvođenje rudarskih radova privrednom društvu, odnosno izvođaču rudarskih radova, ako prilikom inspekcijskog pregleda utvrdi da:

  a) privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova izvodi rudarske radove bez dozvole za izvođenje radova ili se rudarski radovi ne izvode prema odobrenoj projektnoj i tehničkoj dokumentaciji, ili se rudarski radovi izvode suprotno tehničkim propisima, propisima iz oblasti zaštite na radu i zdravlja radnika i drugim propisima koji se odnose na rudarske radove i općim aktima izvođača rudarskih radova, što može ugroziti živote i zdravlje zaposlenika, sigurnost saobraćaja i susjednih objekata i uzrokovati nastanak veće materijalne štete;

  b) kod privrednog društva, odnosno izvođača rudarskih radova zaposlena lica koja ne ispunjavaju uslove o stručnoj sposobnosti prema odredbama ovog zakona;

  c) privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova ili njegovo odgovorno lice i pored usmenog naređenja inspektora ponovno krši odredbe tehničkih propisa, propisa iz oblasti zaštite na radu i zaštite zdravlja radnika i drugih propisa koji se odnose na rudarske radove, te općih akata izvođača rudarskih radova prema ovom zakonu;

  d) privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova koristi objekte, postrojenja, uređaje i instalacije bez upotreбne dozvole, što neposredno ugrožava sigurnost objekata i uređaja, život i zdravlje ljudi, odvijanje saobraćaja, susjedne objekte i okoliš i predstavlja neposrednu opasnost za život i zdravlje zaposlenika i

  e) privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova pri izvođenju radova zahvata i područje van prostora određenog dozvolom za eksploataciju prema ovom zakonu.

Član 86.

(Zabrana obavljanja djelatnosti)

Inspektor će rješenjem zabraniti obavljanje djelatnosti privrednom društvu, odnosno izvođaču rudarskih radova, ako prilikom inspekcijskog pregleda utvrdi:

  a) da za obavljanje djelatnosti ne ispunjava zakonom propisane uslove;

  b) da se pri obavljanju djelatnosti ne primjenjuju propisi i standardi; i

  c) ako izradu i reviziju tehničke dokumentacije obavljaju lica koja ne ispunjavaju uslove prema ovom zakonu.

Član 87.

(Usmeno određivanje upravne mjere)

(1) U inspekcijskom pregledu inspektor će privrednom društvu, odnosno izvođaču rudarskih radova usmeno odrediti upravnu mjeru i naređiti da se odmah izvrši:

- a) kad je to obavezan prema ovom zakonu i
  - b) kad je u nastaloj situaciji neophodno, prema ocjeni inspektora, poduzeti radnje na otklanjanju neposredne opasnosti po život i zdravlje zaposlenika i građana ili nastanak veće materijalne štete.
- (2) Sadržaj usmene upravne mjere inspektor upisuje u knjigu rudarskog nadzora i u zapisnik o inspekcijskom nadzoru.

Član 88.
(Rok za donošenje rješenja)

(1) Upravnu mjeru inspektor određuje rješenjem.

(2) Rješenje o određenim upravnim mjerama inspektor je dužan donijeti u rokovima utvrđenim zakonom, a u hitnim slučajevima najkasnije u roku od tri dana po isteku roka za davanje primjedbi na zapisnik o izvršenom inspekcijskom nadzoru.

(3) O usmeno izrečenim upravnim mjerama inspektor je dužan donijeti rješenje u roku od tri dana od dana izricanja tih mjera.

Član 89.
(Izvršenje rješenja)

(1) Izvršenje rješenja prati inspektor i utvrđuje po službenoj dužnosti.

(2) Izvršenje rješenja inspektor utvrđuje kontrolnim pregledom ili drugim pisanim dokazom.

(3) Izvršenje rješenja inspektor može produžiti do 30 dana osim rješenja kojim su upravne mjere usmeno utvrđene.

Član 90.
(Žalba na rješenje)

(1) Žalba na rješenje o usmeno određenoj upravnoj mjeri nije dopuštena ali se može pokrenuti upravni spor.

(2) Žalba na rješenje o naloženim upravnim mjerama iz čl. 83, 84, 85 i 86. ovog zakona može se izjaviti Ministarstvu u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

(3) Žalba na rješenje inspektora o naloženim upravnim mjerama iz stava (2) ovog člana ne odgađa izvršenje rješenja.

VIII. ZAŠTITA I UREĐENJE PROSTORA

Član 91.

(Ugrožavanje okoliša)

(1) Privredno društvo je dužno osigurati izvođenje rudarskih radova u skladu sa okolinskom dozvolom i urbanističkom saglasnošću tako da ti radovi ne prelaze dozvoljena oštećenja okolice.

(2) Privredno društvo za vrijeme izvođenja rudarskih radova mora etapno, a najkasnije po završetku rudarskih radova, površinu koja je oštećena rudarskim radovima konačno sanirati i rekultivisati u skladu sa projektom i dozvolom za obustavu eksploatacije iz člana 36. ovog zakona.

(3) Privredno društvo ne može dobiti odobrenje za eksploataciju na novom eksploatacionom polju, ako ne izvrši tehničku rekultivaciju na ranijem odobrenom eksploatacionom polju.

Član 92.

(Saglasnost za građenje u eksploatacionom polju)

(1) Za novu gradnju u granicama eksploatacionog polja, prije izdavanja urbanističke saglasnosti, potrebno je prethodno pribaviti mišljenje rudarskog preduzeća.

(2) Saglasnost iz stava (1) ovog člana može se izdati i kada prema mišljenju privrednog društva koje vrši eksploataciju, postoji opasnost od oštećenja, ali samo ako ne postoji opasnost po život i zdravlje ljudi i ako se investitor pismeno odrekne prava na naknadu štete koja bi mogla nastati kao posljedica izvođenja rudarskih radova.

(3) Izjava o odricanju prava na naknadu štete mora se ubilježiti u zemljišnim knjigama.

Član 93.
(Građenje u prostoru za eksploataciju)

- (1) Ako javni interes zahtijeva na površini eksploatacionog polja mogu se graditi javni putevi, željezničke pruge, kanali i druge saobraćajnice, elektrovodovi visokog napona, vodovodi, ako se osiguraju zaštitni stubovi kojima će se spriječiti ugrožavanje života ljudi i izgrađenih objekata.
- (2) Prije nego se uradi projektna dokumentacija za objekte iz stava (1) ovog člana, investitor mora od privrednog društva tražiti mišljenje o tome koji bi pravac i položaj tih objekata u eksploatacionom polju bio najprimjereni.
- (3) U skladu sa važećim propisima privredno društvo ima pravo na naknadu stvarne štete nastale izgradnjom objekata iz stava (1) ovog člana.

IX. KAZNENE ODREDBE

Član 94.
(Prekršaji)

- (1) Novčanom kaznom od 10.000,00 KM do 15.000,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj privredno društvo i drugo pravno lice:
- a) ako vrši eksploataciju mineralnih sirovina bez odobrenja za eksploataciju i bez dozvole nadležnog organa (član 8. stav (1));
  - b) ako vrše eksploataciju mineralnih sirovina van odobrenog eksploatacionog polja (član 9. stav (1));
  - c) koje izvodi rudarske radove bez dozvole za izvođenje rudarskih radova prema projektu (član 37. stav (1));
  - d) ako ne organizuje službu spašavanja, vatrogasnu službu i službu prve pomoći ili ne zaključe ugovor sa odgovarajućim službama (član 15.);
  - e) ako odmah ne obavijesti Ministarstvo, rudarskog inspektora i Ministarstvo unutrašnjih poslova o svakom smrtnom slučaju, grupnoj povredi, težoj povredi na radu i svakoj drugoj rudarskoj nesreći (član 16. stav (3));
  - f) ako ne organizuje službu zaštite na radu, ne provede mjere zaštite na radu i mjere za sigurnost građana i imovine (čl. 17. stav (2), 44. i član 45. stav (1));
  - g) ako ne osigura izvođenje rudarskih radova prema odobrenoj tehničkoj dokumentaciji i propisima, kao i stalni nadzor svih rudarskih radova, postrojenja uređaja (član 29.);
  - h) ako ne vodi knjigu rudarskog nadzora (član 30.);
  - i) ako u određenom roku rudarskoj inspekciji ne prijavi početak izvođenja rudarskih radova i lica koja će obavljati poslove tehničkog i glavnog tehničkog rukovođenja ili ako ne prijave prestanak rudarskih radova (član 40.);
  - j) ako stavi u redovnu upotrebu objekte, postrojenja i uređaje prije dobijanja dozvole za

upotrebu (član 41. stav (1);

k) ako Ministarstvu i rudarskoj inspekciji u propisanim rokovima ne prijavi svaku privremenu obustavu rudarskih radova ili slučaj pojave opasnosti po živote i zdravlje radnika ili ponovni početak rudarskih radova (član 51.) ;

l) ako Ministarstvu i rudarskoj inspekciji u propisanom roku ne prijavi svaku potpunu ili trajnu obustavu izvođenja rudarskih radova (član 52. stav (1));

m) ako nakon završetka ili trajne obustave rudarskih radova u roku utvrđenom ovim zakonom ne izvrši konačnu sanaciju zemljišta i rekultivaciju okoliša nastalih uticajem rudarskih radova i ne otklene posljedice nastale rudarskim radovima, ne preduzmu potrebne mjere osiguranja za zaštitu života i zdravlja ljudi i imovine i ako o tome ne obavijeste Ministarstvo i nadležne inspekcije (član 53. st. (1), (2), (3) i (4));

n) ako ne posjeduju propisanu tehničku dokumentaciju (član 57.);

o) ako na osnovu mjerena ne izrade planove i karte iz člana 71. tačka a) do j) ovog zakona, ako ih redovno ne dopunjava, ako ne vode mjeračke knjige, ako ne izradi dugoročni program i godišnji plan eksploatacije i ako te programe i planove ne dostavi Ministarstvu (čl. 71., 72., 74., 75.);

p) ako na poslove vršenja nadzora i tehničkog rukovođenja rudarskim radovima rasporede lica koja ne ispunjavaju propisane uslove (član 18. do 24.);

r) ako se izvođenje rudarskih radova ne obavlja u skladu sa okolinskom dozvolom i urbanističkom saglasnošću (član 91. stav(1)).

(2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana bit će kažnjeno odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 3.000,00 KM.

(3) Za prekršaje iz stava (1) tač. a) i b) ovog člana izreći će se uz novčanu kaznu:

a) zaštitna mjera oduzimanja predmeta koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili su nastali izvršenjem prekršaja ili kada postoji opasnost da će se takvi predmeti ponovno upotrijebiti za počinjenje prekršaja, bez obzira na to da li su u vlasništvu počinitelja i
b) mjera oduzimanja imovinske koristi pribavljenе izvršenjem prekršaja.

(4) Imovinskom koristi iz stava (3) tačka b) ovog člana smatra se tržišna vrijednost mineralne sirovine dobivene nelegalnom eksploatacijom.

Član 95. (Prekršaji)

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 10.000,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj privredno društvo i drugo pravno lice ako:

a) u odeđenom roku ne prijave Ministarstvu koje je izdalo dozvolu za eksploataciju iz člana 32. ovog zakona i nadležnoj rudarskoj inspekciji svaku obustavu izvođenja rudarskih radova najkasnije 15 dana prije početka obustave radova (čl. 51. i 52.);

b) rudarskom inspektoru ne dozvole postupanje u skladu sa njegovim pravima ili ga ometaju ili sprečavaju na bilo koji način u vršenju nadzora ili ako ne postupe po rješenju rudarskog inspektora (čl. 78. i 84. tačka f).

(2) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 2.000,00 KM bit će kažnjeno odgovorno lice u pravnom licu za prekršaj iz stava 1. ovog člana.

Član 96.
(Prekršaji)

(1) Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 15.000,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj privredno društvo i drugo pravno lice u kojem je:

- a) izrađen projekat, ako u njemu nisu riješena sva pitanja sigurnosti pogona i ljudi, podzemnih, površinskih i susjednih objekata, ako nisu ili su nepravilno primijenjeni propisi o zaštiti na radu, normativi i obavezni standardi (član 57.);
- b) izvršena revizija projekta i nije provjerena primjena člana 57. ovog zakona u projektu ili ako je revizija nemarno i nekvalitetno izvršena (član 65.) i
- c) izrađen projekt ili dio rudarskog projekta, ako uz izrađeni projekt ne priloži pisano izjavu prema odredbama člana 64. stav (5) ovog zakona kao poseban akt kojom potvrđuje da su u projektu primijenjeni uslovi iz člana 57. ovog zakona ili dokaz da projektant i glavni projektant rudarskog projekta ispunjavaju uslove iz člana 64. ovog Zakona.

(2) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 3.000,00 KM bit će kažnjeno odgovorno lice u pravnom licu za prekršaj iz stava (1) ovog člana.

(3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 1.500 KM bit će kažnjeno:

- a) projektant, ako pri izradi projekta ne primjeni ili nepravilno primjeni propisane mjere i normative zaštite na radu i obavezne standarde (član 57. stav (3)); i
- b) revident, ako nemarno i nekvalitetno izvrši reviziju rudarskog projekta u pogledu primjene propisanih mјera i normativa zaštite na radu i obaveznih standarda (član 65.).

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 97.
(Primjena Zakona na bespravne korisnike eksplotacionih polja)

(1) Privredna društva koja eksploriraju mineralnu sirovinu bez odobrenja za eksploraciju i dozvole, dužna su u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona izraditi Projekat sanacije i rekultivacije, koji mora biti izrađen od strane ovlaštene institucije.

(2) Ukoliko privredno društvo ne postupi po odredbi stava (1) ovog člana, rudarski inspektor će donijeti rješenje kojim će utvrditi kaznu u skladu sa članom 93. ovog zakona, i utvrditi rok za izradu Projekta.

(3) Rok za izvršenje sanacije i rekultivacije je godina dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(4) Privredno društvo će po izvršenim radovima na sanaciji i rekultivaciji zemljišta obavijestiti Ministarstvo.

(5) Ministarstvo će formirati Stručnu komisiju iz člana 53. ovog zakona koja će utvrditi da li su provedene mjere dovoljne i da li su urađene u skladu sa Projektom sanacije i rekultivacije.

Član 98.

(Ravnopravnost spolova)

Odredbe ovog zakona odnose se podjednako na osobe muškog i ženskog spola, bez obzira na rod imenice upotrebljene u tekstu zakona.

Član 99.

(Propisi Ministarstva)

Ministar će propise iz člana 41. stav (10) i 56. stav (3) ovog zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 100.

(Stupanje Zakona na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj: _____ /11
Sarajevo, _____ /11

**PREDSJEDAVAJUĆA
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO**

Prof. dr Mirjana Malić